

Н.О. Ткаченко, І.В. Бушуєва

Юридичний статус провізора-косметолога

Запорізький державний медичний університет

Ключові слова:

працевлаштування, спеціальність провізор-косметолог, стандарт вищої освіти, провізорські посади, обов'язки провізора-косметолога.

Ключевые слова:

трудоустройство, специальность провизор-косметолог, стандарт высшего образования, провизорские должности, обязанности провизора-косметолога

Key words: employment, speciality is a pharmacist-cosmetologist, standard education, pharmacist positions, duties of pharmacist-cosmetologist.

Проаналізовано нормативно-правову базу з питань врегулювання діяльності провізора-косметолога.

Проанализирована нормативно-правовая база по вопросам урегулирования деятельности провизора-косметолога.

A normative-legal base on questions of settlement of activity of pharmacist-cosmetologist was analysed.

Останнім часом виникає багато суперечок у зв'язку з працевлаштуванням спеціаліста, який отримав освіту за напрямком підготовки 1102 «Фармація» спеціальність 7.110202 «Технологія парфумерно-косметичних засобів». Для розв'язання порушеного питання проведено аналіз відповідної законодавчої бази.

Мета роботи

Дослідження законодавчої бази з питань врегулювання діяльності провізора-косметолога.

Фахівці, які мають повну вищу освіту за спеціальністю «Технологія парфумерно-косметичних засобів», згідно Державного класифікатора професій ДК-003-2005 (в редакції Наказу Держстандарту України від 26.12.2005 р. №375) і Наказу МОЗ України №385 від 28.10.2002 «Про затвердження Переліків закладів охорони здоров'я, лікарських, провізорських посад та посад молодших спеціалістів з фармацевтичною освітою у закладах охорони здоров'я», в аптечному підприємстві можуть обіймати посаду «провізор-косметолог» й ви-

конувати завдання та обов'язки, вказані в «Довіднику кваліфікаційних характеристик професій працівників. Випуск 78. Охорона здоров'я», затвердженого Наказом МОЗ України від 29.03.2002 р. №117 [1,2].

Для підтвердження якості навчання студентів за різними спеціальностями («Фармація» і «Технологія парфумерно-косметичних засобів») здійснено порівняльний аналіз навчальних планів з урахуванням основних профільних дисциплін (табл. 1).

Спираючись на положення Стандарту вищої освіти, узагальненим об'єктом діяльності для спеціалістів на пряму підготовки 1102 «Фармація» за спеціальністю 7.110202 «Технологія парфумерно-косметичних засобів» кваліфікації провізор-косметолог є парфумерні, косметичні лікарські засоби, косметичні й фармацевтичні заклади: аптека, аптечний склад (база), аптечний пункт, контрольно-аналітична лабораторія, парфумерно-косметичне підприємство, хіміко-фармацевтичне підприємства тощо [3].

Таблиця 1

Порівняльний аналіз навчальних планів з урахуванням основних профільних дисциплін

Фармація		ТПКЗ	
Назва дисципліни	Годин	Назва дисципліни	Годин
Аптечна технологія ліків	324	Аптечна технологія ліків і косметичних засобів	324
Промислова технологія лікарських засобів	189	Промислова технологія лікарських засобів	162
		Промислова технологія парфумерно-косметичних засобів	243
Фармацевтична хімія	515	Фармацевтична та косметична хімія	594
Фармакогнозія	270	Фармакогнозія з основами фітокосметики	270
Клінічна фармація	270	Клінічна фармація	243
Організація і економіка фармації	270	Організація і економіка фармації та парфумерно-косметичної галузі	270
Менеджмент і маркетинг фармації	270	Менеджмент і маркетинг фармації та парфумерно-косметичної галузі	270
Етика і деонтологія у фармації	54	Етично-правові норми діяльності у галузі	81
Належна фармацевтична практика	81	Управління якістю	108
Охорона праці	27	Охорона праці	27
Патентознавство	54	Патентознавство	54

Згідно Стандартів вищої освіти (освітньо-кваліфікаційний характеристика спеціаліста), фахівець, який має диплом, підготовлений до роботи за видами економічної діяльності (табл. 2) і може займати первинні посади (витяг) (табл. 3) [3]:

Таблиця 2

**Види економічної діяльності
(за Стандартами вищої освіти)**

Код	Види економічної діяльності
24.42.0	Виробництво фармацевтичних препаратів
51.46.0	Оптова торгівля фармацевтичними товарами
52.31.0	Роздрібна торгівля фармацевтичними товарами
24.52.0	Виробництво парфумерної продукції та косметичних засобів
24.41.0	Виробництво основних фармацевтичних продуктів
24.63.0	Виробництво ефірних олій
52.33.0	Роздрібна торгівля парфумерними та косметичними товарами
74.13.0	Дослідження ринку та вивчення суспільної думки
85	Охорона здоров'я та соціальна допомога
85.1	Діяльність з охорони здоров'я людини
85.11	Діяльність лікувальних закладів
93.02.0	Послуги перукарень і салонів краси
93.04.0	Діяльність, пов'язана з забезпеченням догляду за тілом

Таблиця 3

**Первинні посади провізора-косметолога
(за Стандартами вищої освіти)**

Код КП	Код ОКПДТР	Професійна назва роботи
1210.1	21815	Завідувач аптеки (аптечного закладу)
1229.6	21988	Завідувач відділу безрецептурного відпуску
1210.1	21815	Завідувач аптечних філій

Провізорські посади, що можуть займати фахівці, згідно вказаних професійних назв робіт, затверджені Наказом МОЗ України №385 від 28.10.2002 р. «Про затвердження Переліків закладів охорони здоров'я, лікарських, провізорських посад та посад молодших спеціалістів з

фармацевтичною освітою у закладах охорони здоров'я» (пункт 1.3) (табл. 4) [2].

Таблиця 4

**Провізорські посади фахівців
(за наказом МОЗ України №385)**

III. Провізори-спеціалісти		
Посади провізорів-спеціалістів		Провізорська спеціальність
1	Старший провізор	Організація і управління фармацією
2	Провізор	Загальна фармація
3	Провізор-косметолог	Загальна фармація
4	Провізор-аналітик	Аналітично-контрольна фармація
5	Провізор клінічний	Клінічна фармація
6	Провізор-інтерн	Відповідна спеціальність

Спеціаліст – це освітньо-кваліфікаційний рівень фахівця, який на основі повної загальної середньої освіти та базової вищої фармацевтичної освіти за напрямом підготовки здобув спеціальні вміння і знання, достатні для виконання завдань і обов'язків певного рівня професійної діяльності у фармацевтичній галузі. Освітньо-професійна програма підготовки спеціаліста передбачає здобуття повної вищої фармацевтичної освіти за спеціальністю. Кваліфікація спеціаліста при-своюється після проходження спеціалізації (інтернатури) [4,5,6,7].

Висновки

Спираючись на Наказ МОЗ України №291 від 19.09.1996 р. «Про затвердження Положення Про первинну спеціалізацію (інтернатуру) випускників медичних (фармацевтичних) вищих навчальних закладів України» і Наказ МОЗ України №818 від 12.12.2006 р. «Про вдосконалення атестації провізорів та фармацевтів», наявність у фахівця сертифікату «Загальна фармація» дає йому право займати посаду провізора аптеки (й виконувати відповідні завдання й обов'язки провізора аптечного закладу) і провізора-косметолога аптеки (якщо ця посада передбачена у штатному розкладі підприємства).

Література

1. Державний класифікатор професій ДК-003-2005 [Електронний ресурс]: Наказ Держстандарту України від 26.12.2005р. №375. – Режим доступу: <http://zakon.nau.ua/doc/?nobreak=1&uid=1041.10346.3>.
2. Довідник кваліфікаційних характеристик професій працівників. Випуск 78. Охорона здоров'я [Електронний ресурс]: Наказ МОЗ України від 29.03.2002р. №117. – Режим доступу: <http://zakon.nau.ua/doc/?uid=1039.7622.0>.
3. Переліки закладів охорони здоров'я, лікарських, провізорських посад та посад молодших спеціалістів з фармацевтичною освітою у закладах охорони здоров'я [Електронний ресурс]: Наказ МОЗ України від 28.10.2002р. №385. – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=z0892-02>.
4. Положення про освітньо-кваліфікаційні рівні (ступеневу освіту) [Електронний ресурс]: Постанова КМ України від 20.01.1998р. №65. – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=65-98-%EF>.
5. Положення про особливості ступеневої освіти медичного спрямування [Електронний ресурс]: Наказ МОЗ України від 24.02.2000р. №35. – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=z0370-00>.
6. Положення про первинну спеціалізацію (інтернатуру) випускників медичних (фармацевтичних) вищих навчальних закладів України [Електронний ресурс]: Наказ МОЗ України від 19.09.1996р. №291. – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=z0696-96>.
7. Про вдосконалення атестації провізорів та фармацевтів [Електронний ресурс]: Наказ МОЗ України від 12.12.2006р. №818. – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=z1366-06>.

Відомості про авторів:

Ткаченко Н.О., к. фарм. н., доцент каф. управління і економіки фармації ЗДМУ.

Бушуєва І.В., к. фарм. н., доцент каф. управління і економіки фармації ЗДМУ.

Адреса для листування:

Ткаченко Наталя Олександрівна. 69035, м. Запоріжжя, пр. Маяковського 26, каф. управління і економіки фармації ЗДМУ.
Тел.: (061) 236 22 48. E-mail: tkachenko@zsmu.zp.ua